

Onderzoek van NN brengt financiële gemoedsrust van de Belg in kaart aan de hand van zesmaandelijke barometer

Vrouwen zijn financieel minder goed voorbereid dan mannen.

Over het onderzoek

Het onderzoek van levensverzekeraar NN, uitgevoerd door het onafhankelijke onderzoeksbureau Indiville, werd online afgenomen bij 3132 Belgen. Dit gebeurde op drie verschillende meetmomenten.

- 11 – 15 maart 2020: 1057 respondenten
- 8 – 15 april 2020: 1019 respondenten
- 11 – 15 september 2020: 1054 respondenten.

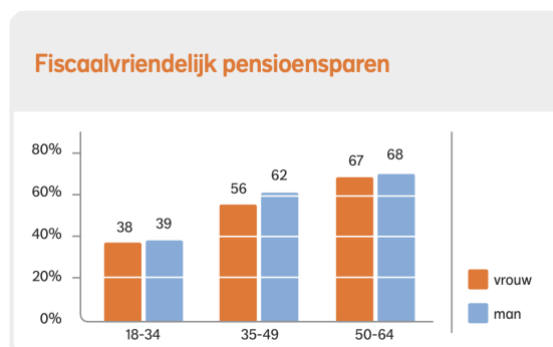
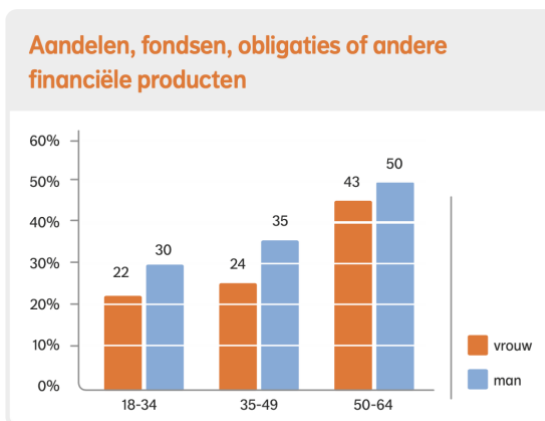
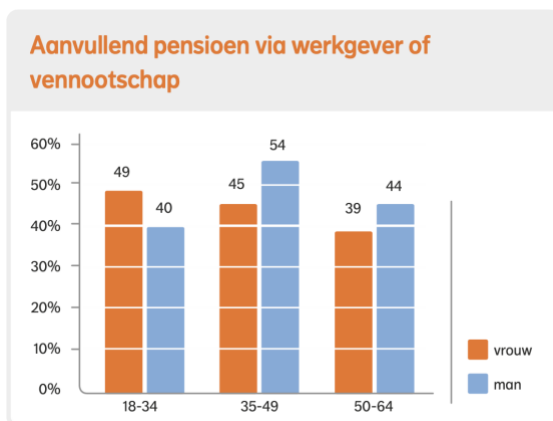
De onderzoekspopulatie bij elk meetmoment bestaat uit 18 tot 79-jarigen en is representatief voor België. De maximale foutenmarge bedraagt 3% per meting. In maart 2021 zal de barometer herhaald worden om op lange termijn evoluties in kaart te kunnen brengen.

Vrouwen zijn financieel minder goed voorbereid dan mannen.

Brussel, 2 november 2020 – De Financiële Gemoedsrust Barometer van levensverzekeraar NN, ontwikkeld door het onafhankelijke onderzoeksbureau Indiville en gevalideerd door professor Wim Marneffe van de UHasselt, brengt een ongelijkheid aan het licht tussen de financiële gemoedsrust van mannen en vrouwen. Vooral vrouwen tussen de 35 en 49 jaar scoren opvallend lager op de financiële gemoedsrustindex dan mannen, zij behalen een score van 55,8 op 100, terwijl een man gemiddeld 60,8 op 100 scoort. Deze groep vrouwen beschikt over minder spaarproducten en is financieel gezien minder goed voorbereid op hun pensioen. Het gebrek aan financiële middelen en een lage financiële kennis liggen aan de basis hiervan. Het opkrikken van die kennis en investeren in financiële educatie zou deze achterstand kunnen verhelpen.

Vrouwen hebben minder spaarproducten

Bij het hebben van spaarproducten hinken vrouwen vaak achter op mannen. De grootste achterstand vertoont zich bij vrouwen tussen de 35 en de 49 jaar. Zij doen minder vaak aan pensioensparen dan mannen (56% vs. 62%), kunnen minder genieten van een aanvullend pensioen van de werkgever (45% vs. 54%) en beschikken opvallend minder over aandelen, fondsen, obligaties of andere financiële producten (24% vs. 35%).

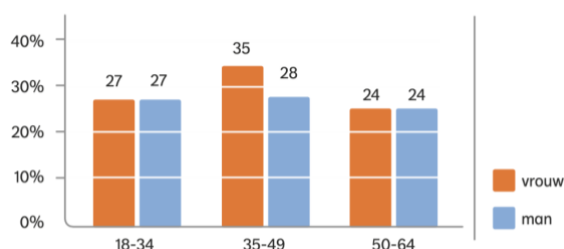
Het al dan niet hebben van bepaalde spaarproducten kan verschillende oorzaken hebben. Zo is het mogelijk dat vrouwen minder marge hebben om te sparen. Uit de cijfers blijkt effectief dat 35% van de vrouwen tussen de 35 en de 49 jaar geen spaarreserves heeft en dat 43% nooit tot zelden geld over heeft aan het einde van de maand¹.

¹ Grafiek in bijlage.

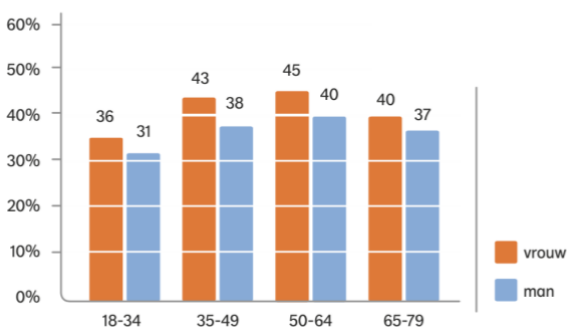
Vrouwen tussen 35-49 worden tweemaal getroffen

Vrouwen in de leeftijdsgroep 35-49 jaar hebben een lagere kans op een tweede pijler. Bovendien blijkt uit dit onderzoek dat de activiteitsgraad bij vrouwen (64%) ook lager is dan bij mannen (69%) en het grootste verschil tussen beiden genders ligt tussen 35-49 jaar, M (87%) – V (77%). Deze sociodemografische groep (vrouwen tussen de 35-49 jaar) wordt dus twee maal getroffen.

Ik heb geen spaarreserves

Ik heb nooit tot zelden geld over aan het einde van de maand

Maar hoe komt het nu dat vrouwen in het algemeen en de leeftijdsgroep tussen 35 en 49 jaar specifiek, meer moeite hebben met sparen? Volgens **Bart Chiau, Senior Expert bij NN en professor aan de faculteit economie van de UGent** zijn een aantal oorzaken terug te brengen naar stereotype rolverdelingen in onze maatschappij:

“Vandaag is het zo dat vrouwen in België nog steeds 10% minder verdienen per uur dan mannen². Tussen 35 en 49 jaar werken veel vrouwen ook deeltijds of nemen ze een loopbaanonderbreking om bijvoorbeeld voor de kinderen te zorgen. Anderzijds is dat ook de leeftijd waarop die kinderen starten met studeren en er dus veel kosten zijn. Daarnaast zien we ook dat onze consumptiemaatschappij zich nog steeds vaker tot vrouwen richt dan tot mannen. Vrouwen besteden dus vaker meer of minstens evenveel als mannen, maar omdat er minder binnenkomt, blijven

er minder spaarreserves over. Dit is een algemene verklaring, uiteraard zijn er nog vele specifieke gevallen. Denk maar aan alleenstaande vrouwen met of zonder kinderen, zij hebben het financieel ook moeilijk,” verklaart **Bart Chiau**.

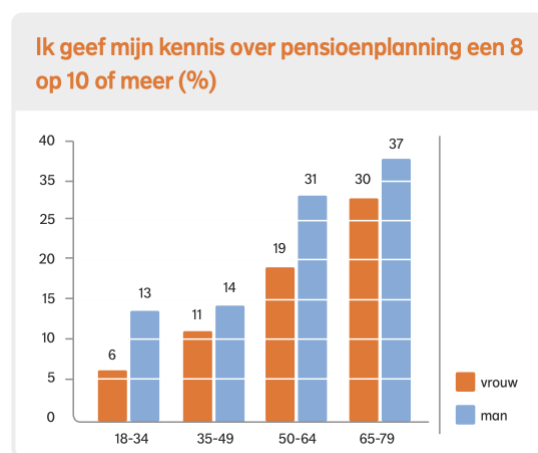
² https://igvm-iefh.belgium.be/nl/activiteiten/arbeid/loonkloof/stand_van_zaken_in_belgie

Vrouwen geven zichzelf lagere score op kennis van pensioenplanning dan mannen

Ook het begrijpen van financiële producten en het hebben van financiële kennis, beïnvloedt de manier waarop we ons geld beheren en sparen. En daar is er bij alle Belgen nog veel werk aan de winkel. Gemiddeld geeft amper 19% van de Belgen zijn algemene kennis over pensioenplanning een score van 8 op 10 of meer en meer dan de helft van de Belgen buist zichzelf (51% geeft zichzelf een score van 5 of minder op 10). Opnieuw geven vrouwen zichzelf steevast een lagere score dan mannen. Zowel op algemene financiële kennis als op kennis over pensioenplanning. Naarmate de Belgen ouder worden vergaren ze meer financiële kennis, maar de kloof tussen mannen en vrouwen blijft.

“We moeten iedereen bewustmaken van de financiële gevolgen die levenskeuzes kunnen hebben en van het belang om goede financiële afspraken te maken tussen partners,” klinkt het bij Minister van Financiën Vincent Van Peteghem.

“Het dichten van de loonkloof is een prioriteit waar ik mij volledig voor zal inzetten. De cijfers tonen echter ook aan dat het uitermate belangrijk is om iedereen voldoende financieel zelfvertrouwen te bieden door in te zetten op opleiding en correcte informatie. We moeten iedereen bewustmaken van de financiële gevolgen die levenskeuzes kunnen hebben en van het belang om goede financiële afspraken te maken tussen partners,” klinkt het bij **Minister van Financiën Vincent Van Peteghem**.

“Over het algemeen zijn deze scores laag. Dat minder dan een vijfde van de Belgen zijn kennis over pensioenplanning naar behoren schat, is zorgwekkend. De achterstand die vrouwen hierbij oplopen is dat nog meer.” – Bart Chiau, Senior Expert bij NN en professor aan de faculteit economie van de UGent .

“Over het algemeen zijn deze scores laag. Dat minder dan een vijfde van de Belgen zijn kennis over pensioenplanning naar behoren schat, is zorgwekkend. De achterstand die vrouwen hierbij oplopen is dat nog meer. We moeten wel in het achterhoofd houden dat mannen vaker meer zelfvertrouwen hebben en hun eigen kennis hoger zullen inschatten dan vrouwen. Toch is het belangrijk om enerzijds financiële kennis te hebben en anderzijds ook in die kennis te geloven en deze niet te onderschatten. Dit heeft een impact op de manier waarop we met geld omgaan. We moeten af van het idee dat je eerst veel geld moet hebben, alvorens je een deftig financieel plan kan opstellen.” – **Bart Chiau**.

Toch beaamt **Bart Chiau** dat er meer aan de hand is dan enkel en alleen minder financieel zelfvertrouwen bij vrouwen. Opnieuw heeft de klassieke rolverdeling tussen mannen en vrouwen vermoedelijk een impact: “Een verklarende factor voor de lagere kennis over

pensioenplanning bij vrouwen, kan opnieuw de stereotype rolverdeling zijn in onze maatschappij. De manier waarop je jouw financiën beheert en de mate waarin je ermee bezig bent, is sterk afhankelijk van je opvoeding. En hier zien we toch dat vrouwen of meisjes minder betrokken worden bij financiën dan mannen of jongens. Dat merk je niet alleen in deze cijfers, maar ook wanneer we kijken naar wie de topposities bij banken bekleedt of naar financiële rolmodellen, zien we dat deze overwegend mannelijk zijn. Dit verandert mondjesmaat en steeds meer vrouwen betrekken hoge posities in bedrijven, maar er is nog veel werk aan de winkel. Ingebakken traditionele rollen, verander je niet op 1-2-3,”legt **Bart Chiau** verder uit.

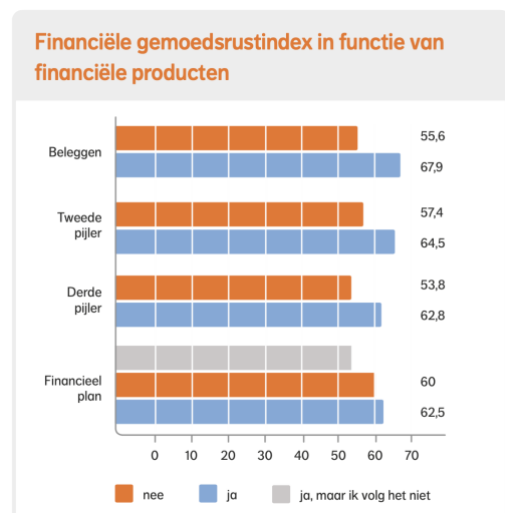
Heidi Cortois, Director Retail bij NN en mama van drie, beaamt dat er in onze maatschappij nog te veel stereotype opvattingen zijn rond vrouwen en financiën: “Vrouwen zijn vaak voorzichtiger, ze nemen over het algemeen minder graag risico’s. Daarin zijn mannen en vrouwen nu eenmaal anders. Maar dat is goed. We moeten die verschillen omhelzen en zo sterke, diverse teams uitbouwen. Samenwerkingen tussen bedrijven en initiatieven zoals Women on Board, die vrouwen met dezelfde mind set samenbrengen en verrijken, geven meer zelfvertrouwen aan vrouwen op de werkvloer en zorgen ook voor een betere instroom van sterke vrouwelijke profielen. Ik ben dan ook zeer blij dat NN hierin investeert³. Anderzijds moet de maatschappij ook loskomen van die stereotype rolverdeling. Hardwerkende vrouwen met of zonder kinderen zouden niet mogen scheef bekeken worden. En ook de media zouden wat meer vrouwelijke financiële rolmodellen naar voor mogen schuiven.”

Financiële kennis en planning essentieel voor gemoedsrust

Het is belangrijk om controle te houden over je persoonlijke financiële situatie, dat loont niet alleen voor je centen, maar ook voor je persoonlijke financiële gemoedsrust.

Volgende zaken beïnvloeden je financiële gemoedsrust positief:

1. Het hebben van een financieel plan en je eraan houden
2. Over een tweede pijler beschikken
3. Over een derde pijler beschikken
4. Aandelen, fondsen, obligaties of andere financiële producten hebben.⁴

Het hebben van bovenstaande zaken wordt niet zo zeer beïnvloed door je inkomen, maar wél door je financiële kennis en je financieel zelfvertrouwen. En daar moet dus aan gewerkt worden, bij alle Belgen, en zeker bij vrouwen.

³ In België is NN lid van Women on Board: <https://womenonboard.be/>.

⁴ De Financiële Gemoedsrustindex wordt uitgedrukt in een score op 100.

“Een financieel plan hebben of beleggen wordt in onze maatschappij nog te vaak gezien als sparen voor gevorderden, of een manier van geldbeheer die enkel is weggelegd voor de happy few. Dat hoeft niet noodzakelijk zo te zijn. De sector doet al heel wat inspanning om dit toegankelijk te maken, maar we moeten in eerste instantie werken aan financieel begrip en financiële kennis bij de Belg en de achterstand bij bepaalde doelgroepen proberen weg te werken. Daaruit volgen dan hopelijk de nodige acties en de gemoedsrust,” verklaart **Bart Chiau**.

“ De sector doet al heel wat inspanning om dit toegankelijk te maken, maar we moeten in eerste instantie werken aan financieel begrip en financiële kennis bij de Belg en de achterstand bij bepaalde doelgroepen proberen weg te werken.” – **Bart Chiau, Senior Expert bij NN en professor aan de faculteit economie van de UGent .**

Wat kan onze maatschappij vandaag al doen om de financiële achterstand bij vrouwen op te krikken?

- **Onderwijs** moet blijven focussen op eindtermen rond financiële kennis, ook in niet-economische richtingen, om de financiële geletterdheid van jongeren op te krikken.
- **Media** kunnen mee helpen om de traditionele rollenpatronen te doorbreken, enerzijds door meer vrouwelijke financiële rolmodellen naar voor te schuiven en anderzijds door in fictieprogramma's vrouwen een financiële rol te geven.
- **Bedrijven** moeten waken over gendergelijkheid op de werkvloer, maar ook in managementfuncties.
- **De overheid** moet waken over de financiële geletterdheid van de Belg, maar dus zeker ook van de vrouwen. Dit kan aan de hand van specifieke campagnes, maar ook door onderwijs en bedrijven extra te stimuleren om hier de aandacht op te vestigen.

Wat kan je als individu vandaag al doen om je financiële gemoedsrust op te krikken?

- **Begin eenvoudig**, er bestaan verschillende apps die je uitgaven en inkomsten monitoren. Dit geeft je een duidelijk overzicht van wat er binnen en buiten gaat. Zo kan je anticiperen op grote uitgaven die eraan komen.
- **Maak een financieel plan** en volg het.
- **Spaar regelmatig**, maar zet niet enkel in op het klassieke spaarboekje, maar spreid je beleggingen. Zo kan je een spaarbuffer aanleggen voor zowel korte als lange termijn.
- **Vragen over spaarproducten of beleggen?** Surf eens rond, er bestaan heel wat platformen die je op een eenvoudige en toegankelijke manier wegwijs maken in de financiële wereld:
 - o www.wikifin.be
 - o www.nn.be/kapitalevragen

Samenvatting: Vrouwen zijn financieel minder goed voorbereid dan mannen.

De Financiële Gemoedsrust Barometer van levensverzekeraar NN, ontwikkeld door het onafhankelijke onderzoeksbureau Indiville en gevalideerd door professor Wim Marneffe van de UHasselt, brengt een ongelijkheid aan het licht tussen de financiële gemoedsrust van mannen en vrouwen. Vooral vrouwen tussen de 35 en 49 jaar scoren opvallend lager financiële gemoedsrustindex dan mannen, zij behalen een score van 55,8 op 100, terwijl een man gemiddeld 60,8 op 100 scoort. Deze groep vrouwen beschikt over minder spaarproducten en is financieel gezien minder goed voorbereid op hun pensioen. Het gebrek aan financiële middelen en een lage financiële kennis liggen aan de basis hiervan.

Vrouwen hebben minder spaarproducten

- Bij het hebben van spaarproducten hinken vrouwen vaak achter op mannen. De grootste achterstand vertoont zich bij vrouwen tussen de 35 en de 49 jaar. Zij doen minder vaak aan pensioensparen dan mannen (56% vs. 62%), kunnen minder genieten van een aanvullend pensioen van de werkgever (45% vs. 54%) en beschikken opvallend minder over aandelen, fondsen, obligaties of andere financiële producten (24% vs. 35%).
- 35% van de vrouwen tussen de 35 en de 49 jaar heeft geen spaarreserves en 43% heeft nooit tot zelden geld over aan het einde van de maand⁵.

Vrouwen geven zichzelf lagere score op kennis van pensioenplanning dan mannen

- Gemiddeld geeft amper 19% van de Belgen zijn algemene kennis over pensioenplanning een score van 8 op 10 of meer en meer dan de helft van de Belgen buist zichzelf (51% geeft zichzelf een score van 5 of minder op 10).
- Opnieuw geven vrouwen zichzelf stevast een lagere score dan mannen. Zowel op algemene financiële kennis als op kennis over pensioenplanning.
- Hoe ouder de Belg wordt, hoe meer financiële kennis ze vergaren, maar de kloof tussen mannen en vrouwen blijft.

Financiële kennis en planning essentieel voor gemoedsrust

Volgende zaken beïnvloeden je financiële gemoedsrust positief:

1. Het hebben van een financieel plan en je eraan houden
2. Over een tweede pijler beschikken
3. Over een derde pijler beschikken
4. Aandelen, fondsen, obligaties of andere financiële producten hebben

Het hebben van bovenstaande zaken wordt niet zo zeer beïnvloed door je inkomen, wél door je financiële kennis en je financieel zelfvertrouwen. En daar moet aan gewerkt worden, bij alle Belgen, en zeker bij vrouwen.

⁵ Grafiek in bijlage.

Over de Financiële Gemoedsrust Barometer

Geluk wordt mede beïnvloed door de mate waarin we gemoedsrust ervaren en door onze financiële situatie. Hoe hoger de gemoedsrust van de Belg en hoe beter we onze financiële situatie inschatten, hoe hoger de kans op een hoge levenstevredenheid. Dat bleek uit het NN-UGent Nationale Geluksonderzoek eerder dit jaar.

Met de Financiële Gemoedsrust Barometer zoomt NN in op de gemoedsrust van de Belg ten opzichte van zijn financiële situatie. De barometer werd ontwikkeld door het onafhankelijke onderzoeksbureau Indiville, en gevalideerd door professor Wim Marneffe, docent beleidseconomie aan de UHasselt.

De barometer werd opgebouwd rond vier dimensies: de financiële angsten van de Belg, de financiële toekomst van de Belg, de financiële kennis van de Belg en het financieel welzijn van de Belg. Door doorgedreven statistische analyse vloeiden daaruit een robuust model met zeven variabelen die de tool in staat stelt de financiële gemoedsrust te meten. Het gewicht van elke variabele werd bepaald door de mate waarin die variabele bijdraagt aan het geluk, hier gemeten zoals in het UGent-NN Nationaal Geluksonderzoek door de Cantril geluksladder. Het hoogste gewicht werd toegekend aan de variabele die het grootste effect heeft op de score op de geluksladder.

“Dankzij de Nationale Geluksonderzoeken, die NN de afgelopen jaren samen met Universiteit Gent heeft opgezet, weten we dat het ervaren van gemoedsrust en tevredenheid met de financiële situatie een impact hebben op het algemene geluksgevoel van de Belg. Met de Financiële Gemoedsrust Barometer brengen we die twee elementen samen en kunnen we specifiek onderzoeken hoe gerust de Belg is over zijn financiële situatie en hoe dit doorheen de tijd evolueert. We zullen de objectieve financiële situatie tegenover het subjectieve gevoel van de Belg ten opzichte van zijn financiën verder in kaart kunnen brengen, wat ongetwijfeld interessante inzichten zal opleveren. Zeker in tijden van onzekerheid en crisis,” legt Jan Van Autreve, CEO van NN, uit.

Evolutie van de financiële gemoedsrustindex:

- 11 – 15 maart 2020: 59,6/100
- 8 – 15 april 2020: 60,6/100
- 11 – 15 september 2020: 59,7/100
 - Mannen: 60,8/100
 - Vrouwen: 59,1/100

Via nn.be/financiele-gemoedsrust kan iedereen testen hoe het gesteld is met zijn financiële gemoedsrust en geeft NN praktische tips.

Over NN

Een lang leven is maar waardevol als het ook een gelukkig leven is. Daarom leidt en inspireert NN als levensverzekeraar het debat rond een lang & gelukkig leven.

Sinds 2018 bouwt NN zijn expertise inzake geluk via een NN-leerstoel aan de UGent. Prof. dr. Lieven Annemans en zijn team onderzoeken wat de Belg gelukkig maakt en hoe ze samen kunnen werken aan een gelukkig leven. Sedert 2020 gaat NN een stapje verder. In een maatschappij waarin we met z'n allen langer leven, gaat NN na in welke mate de Belg en de maatschappij waarin we vandaag leven klaar zijn voor een langer leven, en hoe we van dit langer leven ook een gelukkig leven kunnen maken. NN kiest hierbij steeds voor een inclusieve aanpak waarbij experts, beleidsmakers en de Belg zelf betrokken worden.

Uiteraard heeft NN concrete oplossingen in huis om je pensioen, je vermogen en gezinsinkomen te beschermen. Maar NN kijkt verder: naast je financieel welzijn heeft NN ook oog voor je mentaal en fysiek welzijn: de drie pijlers voor een lang & gelukkig leven.

NN telt 1,6 miljoen klanten in België en behoort tot NN Group, een internationale verzekeraar en vermogensbeheerder met een uitstekende kapitaalspositie, actief in 18 landen wereldwijd. NN staat tot je dienst via hun partnernetwerk van banken en makelaars dat blijft groeien.

Voor meer informatie over NN: www.nn.be

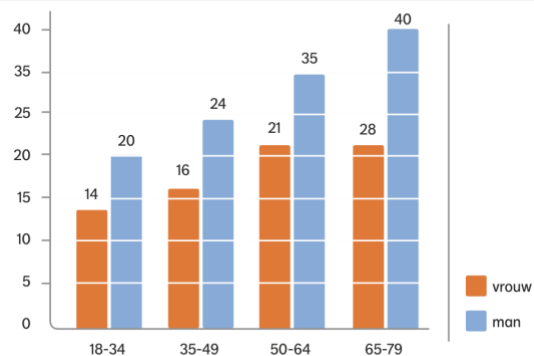
Voor meer informatie over 'Langer Leven': nn.be/langerleven.

Perscontact

Annelore Van Herreweghe
communicatie@nn.be
0494 17 02 00

Bijlage: Grafieken

Ik geef mijn financiële kennis een 8 op 10 of meer (%)

Voldoende spaarreserves (zonder rekening te houden met ev. vervangingsinkomens)

